

Komentář Odborného panelu

6.1. History and archaeology

Komentář vypracoval: doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

Datum zpracování: 21.6.2019

I.

Úvodní komentář vyjadřující se k relevanci bibliometrie pro daný obor, k relevanci využití analyzované databáze, případně další komentáře týkající se bibliometrie obecně a k poskytnutým statistikám.

Základním sdělením je, že předložená bibliometrická analýza, která se zabývá výsledky oborů History, and Archaeology má nulovou vypovídací schopnost, neboť pracuje celkem pouze s 45 výsledky, přičemž ještě některé z nich svým charakterem do příslušného fordu nepatří – viz upravená příloha 3.

II.

Odborný komentář hodnotící výsledky daného oboru ve vztahu k mezinárodnímu prostředí a zvláště k EU15.

Paradoxní je, že pokud bychom v takové situaci přehledové srovnávací grafy považovali za relevantní, mohly bychom tvrdit, že vědecké výsledky předložené v rámci oboru FORD 6.1. za období 2016-2017 jsou tak výjimečné, že výrazně překračují oborovou úroveň jak v rámci světového srovnání, tak i srovnání v rámci EU 15. Pokud bychom ovšem použili pouze srovnání za rok 2017, museli bychom konstatovat, že obor zejména za EU 15 zřetelně pokulhává.

Je zřejmé, že pokud do analýzy vstupují data v takto minimálním počtu, je relevance příslušných srovnání nulová.

III.

Odborný komentář obsahující komentář k excelenci v daném oboru a též ve vazbě na výzkumné organizace, které se na nich podílejí.

Stejně tak zavádějící je tabulka nejvýznamnějších organizací oboru podle zastoupení v prvním decilu (O4a), kterou vede Archeologický ústav AV ČR, Praha, což by na první pohled mohlo být nahlíženo jako objektivní hodnocení, kdyby ovšem nebylo doplněno skutečností, že toto postavení je zapříčiněno uplatněním pouhých tří výsledků. Potom se v této tabulce „nejvýznamnějších oborových organizací“ objevují i subjekty, které uplatnily alespoň jeden výsledek, i když zcela jistě k nejvýznamnějším organizacím v oboru objektivně nepatří (Ústav výzkumu globální změny, Botanický ústav AV ČR, Česká zemědělská univerzita). Celkové vyznění přehledu nás informuje o tom, že celkem 11 „nejvýznamnějších“ organizací (podle počtu výsledků v prvním decilu) vykazalo dohromady takových výsledků 16 !

Podobně zkreslující je i tabulka zabývající se prvním kvantilem (O4b), kde pro zařazení mezi nejvýznamnější organizace opět stačí uplatnění alespoň jednoho takového výsledku.

Stejně neprůkazné jsou výsledky v rámci tabulek o mezinárodní spolupráci (O4c a O4d).

Tabulka O4c se výsledkově zcela kryje s tabulkou O4a a tabulka O4d s tabulkou O4b, což vypovídá o charakteru výstupů, které je obor schopen uplatnit ve WOS, nicméně nejsou to výstupy pro obor typické.

IV.

Odborný komentář stručně shrnující poznatky o úrovni daného oboru v ČR.

Omezený počet výstupů vstupujících do oborové analýzy WOS je dán skutečností, že vědní obory archeologie a historie jsou, podobně jako mnohé další společenské vědy, směřovány zřetelně odlišně oproti přírodním a technickým vědám, jejichž výsledky mají většinou globální relevanci nezávislou na behaviorálních attributech. Problémy, které řeší společenské vědy jako je historie nebo archeologie, jsou naopak velmi často vymezeny faktory geografickými, chronologickými i sociálně kulturními. Výsledky těchto vědních oborů nemají zdaleka tak často globální charakter. Také forma výstupů jmenovaných společenských věd je většinou odlišná od technických a přírodovědných oborů, jež mohou být poměrně objektivně hodnoceny scientometrickými metodami, které jsou dnes používány. Forma kvalitních výstupů mnoha společenských věd je však specifická: vedle časopiseckých článků sem na rozdíl od ostatních vědních oblastí patří zejména knižní monografie, slovníky, syntetické studie, přehledy a další podobné výstupy, jejichž vytvoření se adekvátně neodráží v hodnotících databázích typu WOS. Také je třeba zmínit zcela specifické důležité výstupy v oblasti společenských věd, jimiž jsou kritické edice pramenů. Ty jsou pro společenské vědy nanejvýš potřebné, jsou základem, z něhož lze těžit další mnohá desetiletí. Zde je velká odlišnost od většiny přírodovědných výstupů, jež mnohdy ztrácejí na významu za cca 5 let. Naproti tomu např. citovanost pramenných publikací vytvořených třeba již před sto lety může být i dnes z pohledu bibliometrie excelentní.

V.

Odborný komentář vyjadřující se k významu analýz typu autorství ve vazbě na daný obor (kolektiv autorů 30+, reprint autor, mezinárodní spolupráce).

Takové výsledky nebyly předloženy.

VI.

Odborný komentář vyjadřující se k významu a závěrům doplňkových analýz a informací pro obor (vyžádané analýzy na úroveň WoS Category, odděleně zasílané referenční údaje o velikosti VO)

Není relevantní.

VII. (doplňek pouze pro 5. a 6. Oborovou skupinu)

Odborný komentář k vyžádané doplňkové reanalýze výsledků. Na základě požadavků z minulého roku byla dána garantům bibliometrické analýzy v oborových skupinách 5 a 6 možnost označit ty výsledky, o kterých se domnívají, že do oboru věcně nepatří. Odborný komentář se soustředí na analýzy takto vygenerovaných doplňkových podkladů a jejich závěry ve vztahu ke standardizovanému hodnocení pro úroveň FORD.

označil jsem v přílohách 3 pro wos i scopus červeně práce, o kterých soudím, že do oborových výstupů rozhodně nepatří, žlutě pak ty na hraně.